



Slovensko gozdarsko smučarsko prvenstvo Postojna 2000

Letošnja zima je prišla že zelo zgodaj in vzporedno z njo so se pričele priprave na vsakoletno državno gozdarsko tekmovanje. Gozdarsko društvo Postojna je v upanju, da bo tekmovanje lahko izpeljano na lokalnem smučišču Kalič pri Postojni, tekmovanje napovedalo že za konec januarja. Kljub dokaj tanki snežni odeji se je 28. januarja zbralo kar 117 tekmovalcev in v športnem duhu preživelo še en lep zimski gozdarski dan.

Tekmovanja se je udeležilo 15 ekip s 106 tekmovalci in kar 11 tekmovalkami. Najštevilčnejše so bile ekipe domačega Gozdarskega društva Postojna, Kranjskega gozdarskega društva, DIT gozdarstva Ljubljana, DIT gozdarstva Novo mesto ter Gozdarskega društva Bled. Ostali udeleženci so bili DIT gozdarstva Brežice, Celjsko gozdarsko društvo, Gozdarsko društvo Kočevje, SGLŠ Postojna, Kraško gozdarsko društvo Sežana, Koroško gozdarsko društvo Slovenj Gradec, DIT gozdarstva Posočja ter predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, BF (Oddelek za gozdarstvo in obnovljive naravne vire) ter Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov.

Veleslalomka proga je bila zaradi pomanjkanja snega malo prekratka, a dovolj zapleteno postavljena, da so raztreseni in premalo izkušeni tekmovalci (24!) odločno zapeljali mimo kakšnih vratc. S starta so se

pognali 103 tekmovalci in tekmovalke, slednje so imele prednost še nerazrite proge. Med njimi so bile najhitreje Špela Habič (GD Postojna), Branka Jerala (GD Bled) in Neva Thorževskij (DITG Novo mesto). Občudovanja vredno je bilo vijuganje med vratci najstarejše udeleženke prvenstva, upokojenke Alenke Kristan (DITG Ljubljana). Med najstarejšimi mladinci so se izkazali stari mački: Bogdan Kutin (Koroško GD Slovenj Gradec), Milan Grošelj (DITG Posočja Tolmin) in Andrej Klinar (GD Bled). V srednji moški kategoriji so se na prvih treh mestih razvrstili Milan Rozman (Kranjsko GD), Stanko Grošelj (DITG Posočja Tolmin) in Branko Gorza (GD Kočevje). Hud boj se je, kot vedno, bil med mladinci, zato so si nekateri nataknili celo čelade. V tej skupini je bilo največ tistih, ki so zapeljali mimo vratc. Skozi cilj je najhitreje prismočal domačin Robert Čuk, pred Jurijem Rozmanom (Kranjsko GD) in še enim domačinom, Matjažem Turkom.

Po lepi in odlično pripravljene tekaški progi so se najprej pognale štiri vrle mladenke, za njimi pa še 31 mladeničev. Mirjam Mikulič (GD Kočevje) je po večletnem zasledovanju končno premagala Alenko Bizilj (GD Bled), čast domačink pa je s tretjim mestom reševala Mojca Rudež. Moški so tekmovali na nekoliko daljši (in napornejši) progi v dveh kategorijah. Pri starejših mladincih je z naskokom zmagal Smiljan



Slika 1: Absolutni zmagovalec veleslaloma Robert Čuk



Slika 2: Najhitreje tekačice na podelitvi v Jamskem dvorcu (vse foto: Boris Černe)

Smodiš (Celjsko GD) pred Janezom Konečnikom (GD Kočevje) in Francem Sterletom (GD Postojna). Najmlajši med vsemi tekmovalci, šele sedemnajstletni Jure Tršar (SGLŠ Postojna) pa je bil neulovljiv in je z absolutno najboljšim časom dneva premagal prav vse tekače. Za njim sta se uvrstila domačina Milan Gornik in Tone Rok.

Prvenstvo se je s kosilom in slavnostno razglasitvijo rezultatov nadaljevalo v Jamskem dvorcu pri Postojnski jami. Najboljši (in zadnji) so prejeli medalje in lepe

nagrade, ki so jih prireditelju omogočili številni sponzorji. V napetem boju ekip je GD Postojna ubranilo lansko prvo mesto pred GD Bled in GD Kočevje. Ob prijetni plesni glasbi se je eno najštevilnejših gozdarskih druženj končalo šele pozno zvečer.

Ocene organizacije letošnjega prvenstva so bile zelo ugodne in sprašujemo se, katero društvo bo ta izziv sprejelo v naslednji zimi.

Mojca Rudež in Špela Habič

Književnost

Milan Glavaš: Gljivične bolesi šumskog drveća. Sveučilište u Zagrebu, Šumarski fakultet Zagreb, 1999, 281 str.

Bolezni gozdnega drevja pridobivajo v zadnjih letih pozornost, ki je prej desetletja niso bile deležne. Tako sta na območju prejšnje države v jeziki, ki jih še vsi obvladamo, l. 1996 izšli kar dve knjigi: Milan Glavaš: Osnove šumarske fitopatologije, Šumarski fakultet Zagreb, ki obravnava splošni del gozdne fitopatologije, in Midhat Uščuplić: Patologija šumskog i ukrasnog drveća, Šumarski fakultet Sarajevo, 366 str. Znani nemški gozdni fitopatolog Heinz Butin pa kar zapovrstjo izdaja odlične knjige s to tematiko. V letošnjem letu pa je že omenjeni Milan Glavaš, profesor gozdne fitopatologije na gozdarski fakulteti v Zagrebu, izdal še obsežno in bogato ilustrirano knjigo o gljivičnih boleznih gozdnega drevja, neke vrste dopolnitev splošnega dela iz leta 1996. Posebej je treba pohvaliti to delitev v dva dela, ker kaže resnost in globino obravnave. Splošni del gozdne fitopatologije, ki daje vpogled v bistvo bolezni, se namreč v fitopatološki literaturi o gozdnem drevju obravnava nekako mimogrede, kot neke vrste privesek k bolj zanimivemu in uporabnemu posebnemu delu, kar pa nikakor ni optimalno. V zdajšnjih težkih časih za izdajanje strokovnih knjig pa to izpričuje hvalevredno razumevanje za disciplino gozdne fitopatologije na Hrvaškem.

Pri razvrščanju bolezni se pisci srečujejo s prvo težavo. Povsem znanstven etiološki pristop je, da se bolezni opisujejo po taksonomskem položaju povzročitelja bolezni. To predpostavlja pri bralcih znanje taksonomije gliv, ki ga ti praviloma nimajo, zato je knjiga tega tipa manj uporabna. Doslej najbolj uveljavljena in kot kaže tudi najbolj praktična je delitev

bolezni po organskih sistemih (korenine, skorja itd.), kjer se bolezni pač pojavljajo. Pisec obravnane knjige je šel delno v to smer in je prikazal bolezni plodov in semen, (padavico) kalčkov in sadik, deformacije listov, obarvanje in trohnobe lesa; bolezni raznih organov listavcev in iglavcev pa ni razčlenjeval, temveč so združene v dveh velikih poglavjih Bolezni listavcev (str. 33-108) in Bolezni iglavcev (str. 109-204). Koristni so še kratki oddelki o sistematiki glivnih rodov, obravnavanih v knjigi, slovarček strokovnih pojmov, literatura in indeks gliv, žuželk v zvezi z boleznimi in indeks gostiteljev.

Pri vsaki bolezni je najprej navedeno hrvatsko ime, nato ime teleomorfne (spolne) stadija s sopomenkami, ime anamorfne (nespolne) stadija s sopomenkami, gostiteljske drevesne vrste in razširjenost bolezni po svetu. Nato je obravnavana parazitska gliva s sorazmerno izčrpnimi opisi morfologije posameznih organov, nato njen razvojni krog in škodljivost.

Izbor obravnavanih bolezni je seveda težavna stvar, vendar menim, da je pisec na podlagi dolgoletnega dela na tem področju in na podlagi izvrstnega poznavanja terenskih razmer na Hrvaškem zajel vse pomembnejše bolezni.

Pohvaliti velja ilustracije oz. 96 barvnih slik, ki so zelo poučne in bodo v veliko pomoč praktikom pri prvem provizoričnem določanju bolezni. Precej lepih barvnih slik je prispeval tudi sodelavec Gozdarskega inštituta Slovenije, mag. Dušan Jurc. Pisec je pri pisanju upošteval veliko domače in tuje strokovne literature, nekaj tudi slovenske.

V podrobnejšo obravnavo v okviru kratkega prikaza ne kaže iti. V celoti vzeto je piscu prof. dr. Milanu Glavašu uspelo objaviti dragoceno in uporabno strokovno knjigo, ki pomeni lep dosežek gozdne fitopatologije na Hrvaškem.

Presenetljivo pa je, da pisec nikjer ne navaja zati-ralnih ukrepov, tudi ne za bolezn, ki se pojavljajo v gozdnih drevesnicah, kjer je lahko izvedba učinkovita in utemeljena.

Jože Maček

Nova knjiga - Rudi Wagenführ: Anatomie des Holzes

Založba DRW-Verlag je izdala tretjo knjigo iz serije Holz, Anatomie-Chemie-Physik (Les, Anatomija-Kemija-Fizika) z naslovom Anatomie des Holzes (Anatomija lesa) avtorja dr. Rudija Wagenführja. Knjiga predstavlja 5. popolnoma predelano izdajo istoimenske knjige istega avtorja. Prva izdaja je izšla leta 1966 pri založbi Fachbuchverlag Leipzig.

Avtor dr. Rudi Wagenführ je skoraj 4 desetletja deloval kot lesni anatom na Inštitutu za les v Dresdnu, svojo strokovno pot pa je posvetil zgradbi lesa. Zgradil je anatomski laboratorij in skrbel za nenehno povezovanje s področji, kjer se anatomija praktično uporablja. Je eden vodilnih lesnih anatomov v Evropi in je mednarodno znan kot avtor številnih knjig o lesu. Poleg priljubljene Anatomije lesa je njegovo najbolj znano delo Holzatlas (Atlas lesa), ki predstavlja temeljit pregled lastnosti lesa najpomembnejših komercialnih lesnih vrst. Upokojil se je leta 1993, vendar še naprej strokovno deluje.

V najnovejši knjigi Anatomija lesa na 188 straneh podaja poglavja o strukturi in identifikaciji lesa ter o mikroskopskih tehnikah za proučevanje lesa in lesnih tvoriv. Obrača se na študente in znanstvenike, ki proučujejo strukturo lesa, pa tudi na praktike, ki se pri

delu srečujejo z lesom. Pri tem misli predvsem na tiste v industriji, v muzejih ali v restavratorstvu. V uvodu je podan kratek pregled zgodovine anatomije lesa in njene naloge. Prikazan je nastanek lesa in skorje. Najobširnejši del je posvečen anatomiji lesa, s kratkim dodatkom o anatomiji skorje. Podano je tudi poglavje o identifikaciji lesa, kjer so Slovencem že znani Wagenführjevi identifikacijski ključi podani v obliki prenovljenih preglednic. V poglavju o mikrotehnologiji se avtor ne posveča le masivnemu lesu, pač pa tudi pripravi preparatov in mikroskopiranju lesnih tvoriv. V prilogi dodaja seznam in nomenklaturu 498 najpomembnejših lesnih vrst. Knjiga je opremljena s številnimi mikroskopskimi slikami ter z izborom barvnih slik z najpomembnejšimi teksturami.

Wagenführjeva Anatomija lesa predstavlja temeljno lesnoanatomsko knjigo. Zanesljivo ne bi smela manjkati v strokovnih knjižnicah in bo dragocen pripomoček študentom pa tudi praktikom, ki se kakorkoli srečujejo z lesom.

Cena knjige je 128 DEM. Dodatne informacije: <http://www.drw-verlag.de/>.

Katarina Čufar

Popravek

Avtor prispevka FAO/ECE/ILO-seminar: Gozdno delo jutri, objavljenega v GozdV 57 (1999) 10, je prof. dr. Marjan Lipoglavšek, in ne prof. dr. Iztok Winkler, kot se nam je pomotoma zapisalo. Obema prizadetima se za neljubo napako iskreno opravičujemo.

Uredništvo